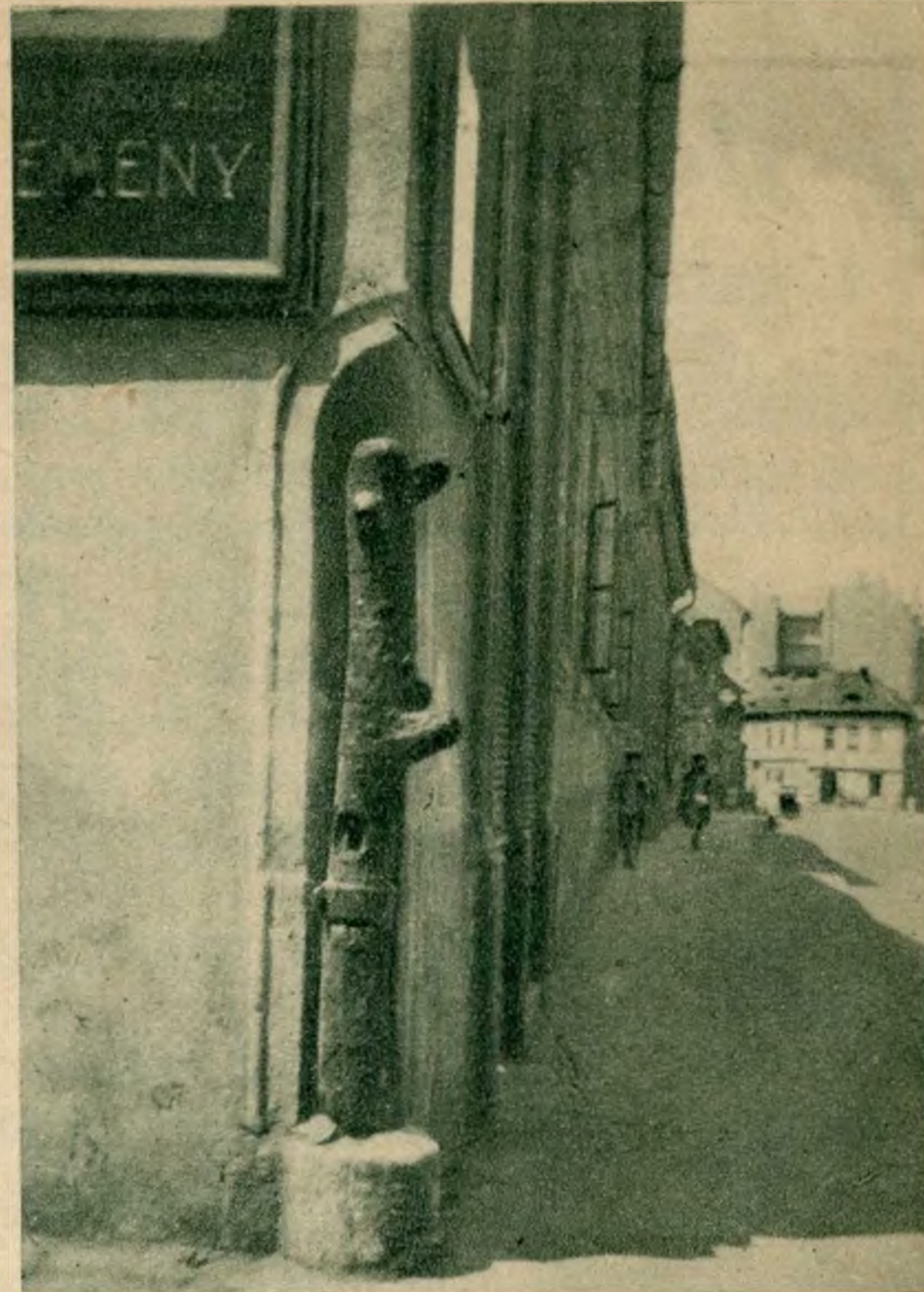

Mult és jelen.

A gugerhegyi oroszlán.

A «vastuskó».

BUDAI

„SPECIALITÁSOK”

A pesti ember nem is tudja, hogy mi van neki Budában. Itt van mindig a «Lótuszvirágok tava». Ez se nem gúnynév, se nem tréfa. A Zsigmond-utcában, szemben a Császárfürdővel, valóban van egy tó, melyben télenyáron nyílnak a meleg vízben a csodálatos kék, igazi lótuszvirágok, teljesen ellepve a tó felületét. Az utca felől kopott falkerítés rejti el a tavat, mellette autógarázs benzínbúze terjeng s ebben az elhanyagolt, piszkos környezetben nyílnak India álomvirágai egész ismeretlenül. Azt mondják, hogy még a budai pasák telepítették ide a lótuszt, de más verzió szerint a nagyváradi Félix-fürdőből telepítette ide egy botanikus.

Vagy nézzük csak meg a budai «Stock im Eisen»-t az Iskola-utcában. Aki Bécsben járt, ismeri a város legelőkelőbb helyén levő «Stock im Eisen Platz»-ot. A tér onnan nyerte nevét, hogy a sarkán álló egyik palota emeletén lévő kis fülkében áll a középkori céhrendszer ez érdekes emléke, az ú. n. vastuskó. Akkoriban ugyanis a vándorlegényeket a céh csak akkor avatta mesterekké, ha igazolták, hogy külföldön is tökéletesítették tudásukat. Ezért azután a mesterlegények messzi földeket bejártak s a városokban emlékül egy-egy vasszeget vertek egy e célra szolgáló fatuskóba, melyet idővel egészen belepett a szegek sokasága. Budán is van ilyen tuskó, mely sok-

kal nagyobb, mint a bécsi s mégis elefedten szomorkodik egy péküzletház oldalában.

Azt hiszem, egyedülálló a maga nemében az a budai kis templom, melynek udvarát vasúti vagonok sora teszi változatossá. Mindenesetre élénk kontraszt van az 1700 táján épült főutcai kis Flórián-templom és a Ganz-gyár vasrakományait szállító tehervonat ilyen közeli szomszédságában. Ezzel éppen szemben, a Pálffy-laktanya falában az 1838-iki nagy árvíz vörös kőemléke látható, rajta kinyújtott kéz mutatja a víz magasságát. Kissé tovább, a Medve-utca sarkán, egy kedves, régi utcacímer vonja magára a figyelmet:

kis, diót majszó medve. Régente ugyanis az utcáknak nem volt olyan előkelő neve, mint ma, az akkori ember a hosszú utcanévtáblákat el sem tudta volna olvasni (mert egyáltalán nem igen tudott olvasni) s ezért a budai utcasarkon kifaragott medve után Medve-utca; más korcsmacégér után Kékgolyó-, Aranysas- stb. utca volt a neve az utcának. Prágában szépen illusztrált könyvet láttam, melyben az összes szebb és érdekesebb régi kapucímerek le voltak fényképezve. Az illető ház története külön volt leírva hozzá; a régi házak lerombolása után a kapucímert ugyanis a városi múzeumban helyezik el. Budán hány maradt vajjon még meg? S általában hány kedves biedermeier-ház várja elmúlását elhagyott, félreeső kis utcákban?

Ime alig félórás sétakörzetben mi minden említésre és fényképész lencséjére méltó kuriózumra akadunk, hát ha még sétánkat kiterjesztenők a külsőbb perifériára is. Onnan ezúttal még egy jellegzetes képet mutatunk be: a «húvösvölgyi oroszlán»-t, melyet bizonyára szintén nem sokan ismernek. A Húvösvölgytől a Guggerhegyi kilátó felé vezető útra a régi időkben idomtalan kőszikla szakadt le a hegy tetejéről. Egy ismert mecénásunk, Glück Frigyes figyelmét magára vonta e magános nagy kő s egy szobrasszal oroszlánhoz hasonlóvá faragtatta ki a követ.

Margittay Rikárd.

A Medve-utca címere.

Árviztábla 1838-ból.

A Flórián-templom, udvarán a vagonokkal.

A lótuszvirágok tava.